

Jonny Halberg

Az iker

(Részlet a regényből)

Nora Marie a panzió lépcsőjén állt, kék szoknyában, táskával a vállán, napszemüveggel a homlokán. Eddig még csak nadrágban láttam. De most indulófélben volt. Elhagyni készült Egeberget. A lovaknál már járt. Kristiant átölelte, majd sokáig állt felette, egyik kezével a hajába túrva. Vigyázz magadra, fiam. És sok szerencsét. Kristian jól viselte, sok mindenre kellett mostanában gondolnia. Ole Falk nemrég megkérdezte, segítene-e a Cessna építésében. Egy kisrepülőkről és aerodinamikáról szóló könyv felett ült és épp azt bámulta.

Mennyi év! És mi marad? Három bőrrönd és a Csend Tengere, mondta Nora Marie. Végignézett a tanyán, felkapta az egyik bőrröndöt és a Jaguár felé ment. Clem Roenak előző este mondta el. Arra ő kiviharzott az ajtón, és azóta sem került elő. Berakodtam a bőrröndöket a csomagtartóba, lezártam, majd beültem és elindultunk. Nora Marie a földeket nézte, üveges tekintettel. Hosszú éveken át rőtta Egeberget, kiszorgálta a férfiakat, látta őket jönni s menni, hallotta őket beszélni az északi halászatról, az északnyugati bulikről, a trondheimi kiruccanásokról. A sok nehézség ellenére is hűséges nő maradt, lojális ahhoz a szörnyű és primitív tradícióhoz, amelybe beleszületett. Egy virág, mely talán nyíltni készült, csak hogy újra összezáruljon. Aztán ötvenharmadik életévében történik valami. Két férfi bukkan fel a tanyán. Ezzel kezdődött. Hosszú idő után először betért a kül-

világ a nagy, üres szobákba. Látja és hallgatja őket, felfedezi, hogy vannak lehetőségek. A bizonyíték két lábon jár a házában, szellemileg visszamaradott, öltönyt hord, barátnőre lelt. Nora Marie Erlend Loet kezd olvasni, listákat ír, és a bátyja utoljára veri őt össze.

Most pedig egyik barátnőjéhez igyekszik Trondheimbe.

Valamit meg kell beszélniük.

Fent a kereszteződésben még egyszer megfordult és lenézett Egebergre. A napfény a hullámzó tenger felől áradt szét, a szürkésfekete felhőszegély alól. A szél gyengéd kézzel simította végig a magas füvet. A panzió lépcsőjén ott állt Kristian.

Vigyáznod kell rájuk, mondta Nora Marie.

Megpróbálok, válaszoltam.

Ha nem csináltok valamit, elúszik a tanya.

Ezzel mit akarsz mondani?

Tartozásunk van. Egy ideig segített a halasztás. De már nem sokáig.

Meddig?

Nem tudom, mondta Nora Marie, majd a fejtámlának döntötte a fejét és orrára húzta napszemüvegét.

Az Innervikig vezető úton néma maradt. Se fiatalabbnak, se idősebbnek, se fáradtnak, se megkönnyebültnek nem tűnt. Akkor esett le, hogy Nora Marie mindvégig tök magányos volt, anélkül hogy hagyták volna egyedül lenni. Amiket Clem Roével és a család többi tagjával megosztott, számára tulajdonképpen csak sem-

miségek voltak. Végre olyan világba készült, ahol megszokott dolog mássokkal megosztani a személyes élményeket. Hogy sikerül majd neki?

A buszállomáson, miután berakodtuk a bőröndöket, átölelt.

Többet kellett volna mondanom Margretéről, mondta.

Itt vagyok, válaszoltam.

Habozva nézett rám.

Tudott valamit az életről, kezdte Nora Marie. Igen, vad csaj volt, de tudta, hogyan hozza ki, amit lehet, a neki jutott sorsból. Igen, tudott erről valamicskét az édesanyád, mondta.

És most te teszel így, gondoltam magamban.

Mondok neked valamit. Találkoztam egy vallværi nővel. Fiatal, gyönyörű, hozzá hasonlóval még nem találkoztam. Maradok.

Egyszerre boldogtalannak tűnt. Minden jót kívánok neked Ingridet illetően, mondta.

A buszsofőr kidugta a fejét az ablakon és megsürgette.

Azon a napon, melyen először megjött a menstruációm, azt hittem, meghalok, folytatta Nora Marie. Senki sem mondott nekem semmit. És ami Anyut illeti, a szülés után azonnal elvettek tőle. A bába azt mondta neki, hozzám se nyúljon. Egyik télen, hét éves koromban, elestem és eltörtem a lábam. Két hónapig egyedül feküdtem a kórházban. Minden éjjel sírtam. Anyu és Apu nem jött, mert senki nem gondolt arra, hogy egy gyereket meglátogasson a kórházban. Ilyen volt itt, mondta, majd felszállt a buszra.

Innervikben volt egy kocsmá. Egebergre nem akartam visszamenni. Kristian Benedikténél volt. Újra kiugorhattam volna Ingridhez megnézni, hogy visszaért-e már. De biztos nem. Tudtam, hogy épp ágyban fe-

szik valahol Trondheimben, egy orvos vagy gyógyszerész tanár karjai között. Szombaton kellett volna visszaérnie, ma hétfő van. Úgy döntöttem, veszek néhány sört és kimegyek a központ melletti strandra.

Bementem az ICA-ba. Mi lenne, ha nem adnám át magam a márnak, főznék valami rendeset és kimennék Ingridhez, hogy várjak rá, ahelyett hogy ismét egy szűk szállodai szobában ébredjek másnaposan? A fájdalmas ébredés gondolata, hogy ugyanaz a pornófilm megy a tévében, melyre elaludtam, eldöntötte a kérdést. A csemegepult felé vettem az irányt, és francia tejfölös pite mellett döntöttem. Hisz ki nem szereti a pitét? Mindenki szereti a pitét.

Negyedóra alatt megtelt a kosaram. Végigmentem a pénztárakhoz vezető polcok mellett. Az első hosszú polcsor sarkán megláttam Ingridet. A kenyereknél állt. Odaköszöntem, de elfordult és egy férfihoz szólt. Ő is mondott neki valamit. Ingrid Rabben átkarolta a férfi vállát, arcon csókolta, majd a karját a vállán hagyva elindultak a pénztárak felé.

A tejtermékekhez mentem, a hűtőbe bambultam, kezembe vettem egy tejesdobozt.

A férfi Egon Egeberg volt, Clem Roe iszákos fia. Nem egy nagy szexuális étvágyú orvostanhallgató vagy sebész. Nem. Egont csókolta meg, azt a tökfeket, aki kempingkocsiban lakik, és a vállára tette a karját.

Elismerem, hogy néhány nővel rosszul bántam. Nem minddel. Néha dühösen és megbántva maradtak magukra, mert minden magyarázat nélkül összepakoltam és leléptem. De nem mindig. A leghosszabb kapcsolatom, egy bergeni nővel, azzal ért véget, hogy ő húzott el, szó nélkül. Biztos úgy gondolta, hogy megérde-

meltem. Pedig nem. Megbántódtam, és ezt soha többé nem akartam újra átélni, de ez nem ilyen egyszerű. Minden nő, akivel összejöttem, kezdetben érdekelt és izgatott, de néhány hét vagy hónap múltán lankadni kezdett az érdeklődésem. Nem úgy Ingrid Rabben esetében. Emlékszem, hogy Egon egyszer azt mondta Clem Roénak, hogy fel tudja hívni a nőt, akivel azon az éjjelen volt, melyen a lazactenyészetet beszennyezték. Ingrid miért nem mondott semmit?

Odamentem a felstószolt sörösdobozokhoz és -üvegekhez, a mellkasomhoz támasztottam három sixpacket és a legközelebbi pénztárhoz soroltam. A pénztárosnő bepötyögte. Mellette egy állványon bulvárlapok sorakoztak, és a Straumeposten. „Miért szabotálja a város az üzleti szférát?” – állt a címlapon. Egy képen Frode Eikely állt összeszorított ököllel a tanácsháza előtt.

Kivitettem egy asztalt a gyepre, az utolsó üveg Lagavulin whiskyből töltöttem, de nem ízlett. Még az se fog sikerülni, hogy eszméletlenre igyam magam, mikor Ingrid Rabben cserbenhagyott. Bementem egy sixpack sörért. A folyosón megálltam Nora Marie bevásárlószatyra mellett. Valami kék lapult az alján. Egy soványka dohánycsomag. Nora Marie nem dohányzott, snust sem használt, és nem ivott. Pedig ez egy soványka dohánycsomag. Bementem a hálósobájába, és átkutattam a szekrényeit, hátramaradt dolgait. Krémek, egy olcsó sakk-tábla, régi hetilapok, fotóalbum, félig üres üvegek krémekkel és napolajjal. És öt csomag dohány, svéd halál-fenyegetésekkel. Hát igen, Nagynéni mégiscsak dohányzott.

Lementem a régi házhoz, négy lépéssel vettem a lépcsőt, és bementem a szobába. Itt ült és dohányzott

titokban, Clem Roétól biztonságban. Kinyitottam a szekrényt, félretoltam a régi, molyette ruhákat, és leültem. Kikapogattam az alját, valami keményre bukkantam.

Egy szögbelövő pisztoly.

A szekrényajtónak tartottam és megnyomtam. Egy kampó állt a fában.

Nora Marie lőtt kampót Sinai fejébe.

Undorítónak és valószínűtlennek hangzott, de akkor is: ő lőtt. És nemcsak Sinait. Két további vén lovat kínozott meg, titokban. És, gondoltam, a saját farmját vandalizálta. Ő állt a szörnyűség mögött; nem pedig a straumeiek, akik azt akarták, hogy Egeberg tűnjön el a föld színéről.

Nora Marie évekig várt az alkalomra. Biztosan bántotta éjjel, nappal, ami Egebergen történt. És közben még egy undorító és zavarodott dolgot művelt.

Mit kezdjek ezzel? Nem ez volt a lényeg. A lényeg, hogy van valaki, aki tudott róla és látta őt.

Bezártam az ajtót, a virágcserep alá tettem a kulcsot, és kocsiba ültem. A művelődési ház előtt vezetők szűk aszfaltutat követtem, majd lekanyarodtam egy parkolón át. Egy még keskenyebb út végén állt a ház, négy lakással. Lassan elhajtottam előtte. Az épületben két mongoloid férfi, egy béna nő és Benedikte Egeberg lakott. A gyepfolton egy kövér mongoloid férfi állt és cigizett.

Benedikte lakásajtaja nyitva állt. A nagy, narancssárga pokróc mellett a gyepen két tollasútó és egy tollaslabda hevert. Befordultam a lakóház mögötti kis aszfaltozott térre. Ott állt Ole Falk Egeberg kombija. Ole Falk egy nejlonzacskóban matatott. A garázs melletti nagy vaskeretről hinta lógott. Benedikte ült rajta, citromsárga nyá-

ri szoknyában. Hintázott. Kristian állt mögötte, és hajtotta. Erősebben, Kristian, erősebben, kiáltotta, és ahányszor csak a levegőbe lendült, sikoltott a gyönyörűségtől.

Ole Falk ájtott a téren.

Történt valami? – kérdezte.

Nora Marie elment Strauméből, mondtam, és elmeséltem, hogy nem bírta tovább, és egy trondheimi barát-nőjéhez költözött. Ole Falk állt és huzigálta a nejlonzacskót.

És most örökre elment? – kérdezte.

Igen. Idővel utána viszem a cuccait.

Ezt vártam, de hogy tényleg meg is tegye...

Kristian közeledett, Benediktét átkarolva. Benedikte színt kapott. Haja világosabb lett és göndörebb.

Miért nem jössz gyakrabban? – kiáltotta és integetett.

Átöleltem. Kristian lebarnult, barokót növesztett, jól nézett ki.

Na, milyen repülő építeni? – kérdeztem.

Nehéz, válaszolta. És gondold bele, hogy még félek is a repüléstől. De Falk megígérte, hogy irányíthatok, ha majd újra repül a Cessnája.

Hol építed át? – kérdeztem a polgármestertől.

Egy innerviki autómosóban. Épp oda indulunk, mondtam.

Félrevontam Kristiant.

Öröm látni, hogy jól érzed magad, mondtam.

Igen, jó most, mondtam, és megbökött.

Pár perccel később Benedikte mellett álltam és integettem nekik. Amint eltűntek a ház mögött, Benedikte odament a Jaguárhoz és rátette a kezét a motorházatetőre.

Te, Adam, mondtam.

Zsebre vágott kézzel odasétáltam.

Utánanéztem, mondtam.

Minek, kérdeztem.

Hogy szerezhetek-e jogsit. Igazad volt. Nem olyanoknak való, mint mi, mondtam.

Dehogyan, mondtam, és odahajítottam a kocsikulcsot.

*

Az Utolsó Szikla Földnyelvén álló ház előtt álltam. Az ég barna gombaszószként lógott Vallvær felett. Fújt a szél. Bementem, megálltam a folyosón és hallgatóztam, benéztem a napaliba. Egyedül voltunk. A konyhában kinyitottam a táskát, kivettem a fürdőköpenyt, és vetkőzni kezdtem. Bebújtam a köpenybe, felhúztam a Kuala Lumpurból hozott ronda papucsot, ruháimat begyömöszöltem a táskába, vizet eresztettem, bekapcsoltam a tűzhelyet, és az egyik platnira helyeztem a lábost. Majdnem nyolc óra volt. Megtálaltam a kávé, főztem magamnak egy csuporral, kimentem a folyosóra, bekopogtam a hálószobájába. Nem válaszolt. Kezemben a csuporral kimentem a friss reggeli levegőre, ki a földnyelvre, a világítótoronyhoz. Egy teherhajó siklott délnek, messze kint a tengeren. A sirályok egy halászcsónak köré sereglettek.

Alattam a medencében William Egeberg fekete göndör hajjal borított feje körözött. Ott az a férfi, aki állítólag az apám, egy kis fickó, kis kezekkel és nagy víziókkal. Pár kör után kimászott egy nagy, lapos kőre. A teste szikár, a válla csontos, a lába vékony. Egy kis törülközővel megszáritotta magát, alsónadrágot húzott, fehér vászonnadrágot és a vörös gyapjúpulóvert.

Bementem, kenyeret szeleteltem, kikészítettem a tejet és a felvágottat, tojást főztem, fogtam egy széket, leültem és vártam. Egy idő után bejött a folyosóra. Ácsorgott. Lecsaptam a

tojás tetejét. A konyhaajtó nyikorogva nyílt. Vajat kentem a kenyérrre és megsóztam a tojást. Az ajtóban állt és engem bámult. Nem fordultam felé, de odatettem egy főtt tojást és egy kiskanalat. William bejött, kávét töltött, és állva maradt. Az odakészített tányérra bámult, és a pohárra, a késre, a kiskanálra. Tejet ittam és ettem a tojást. Óvatosan kihúzta a széket és leült, szemezgette a széket és az asztalt. Fogott egy szelet kenyeret, ült és nézte. Megettem a tojást, ittam még a tejből, újabb szeletet vajaztam, füstölt lazacot tettem rá, és ettem. Éhes voltam, vajazás közben remegett a kezem. William lecsapta a tojás tetejét és nekilátott enni. Egy kis tejet töltött a pohárba, tétován a szájához emelte, belekortyolt, melléfolyt, koszos pulóverje karjába törölte az állát, ette tovább a tojást. Úgy tűnt, jól érzi magát. Nem néztem rá, de érzékeltem minden egyes mozdulatát. Hamarosan végzett a tojással. Ült és hosszasan bámulta a füstölt lazacszeleteket. Végül kinyújtotta egyik kezét a lazacos tányér felé, de visszahúzta. Dúdolni kezdtem. Ugyanazt dúdoltam, mint amit Clem Roe szokott. Rám pillantott. Ettem és dúdoltam. Apám a füstölt lazacszeleteket nézte, ingatta a fejét, kézbe vett egyet, vastagon megvajazott egy szelet kenyeret, ráhelyezte a füstölt lazacot, a szájához emelte, és harapott belőle egy falatot. Hátradőlt, rágott, és rám nézett. Dúdoltam, és befejeztem az étkezést. Még egy falatot evett, majd megint egyet, és engem nézett. Megittam a kávét, hát-

ratoltam a széket, kimentem a földnyelvre, leültem a világítótoronyhoz láncolt padra.

A halászcsonak délnek pufogott. Senki sem halászik már. Akik halásztak, meggazdagodtak. Mert felhagytak a halászattal. És azon kevesek, akik halásznak, azon keveseknek halásznak, akik azzal keresnek pénzt, hogy senki sem halászik már. Ez van. Ami azt jelenti, hogy ez a krapek kedvtelésből van odakint. Talán németekkel. De akkor meg nem kedvtelés. Így ültem és töprengtem a friss levegőn, a Vallvær melletti világítótoronynál, és hallottam, amint William Egeberg közeledik. Nem fordultam feléje. Fel s alá járt. Elővettem egy snusdobozt. Életemben először számba tettem egy kis dohányt. Leraktam a dobozt magam mellé a padra. A dobozt bámulva rövid léptekkel megkerülte a padot. Majd pár percig a tengert kémlelte és ráncolta az orrát. Megvakarta az orrnyergét, a dobozra nézett, aztán körbe, mintha attól félne, hogy valaki meglátja, amint valami hülyeséget csinál. Leült a pad szélére, beszívta a friss tengeri levegőt, köhögött, majd a dobozra pillantott. Lassan közelebb csúszott és rám nézett. Ránéztem. Ilyet még nem tettünk. Nem így. Gyuladt, enyhén kancsal szeme volt. Clem Roe kifelé, William befelé kancsalított. Bozótosba tévedt és ott bentragadt férfi szeme. Feléje toltam a dobozt, és néztem a csónakot, a fogás utáni maradékra sereglett sikoltozó sirályokat.

Kunszenti-Kovács Dávid fordítása

Jonny Halberg 1952-ben született Lillehammer tözsomszedságában. Drámái, regényei, novellái 1989 óta jelennek meg. 1998-ban a Vagant irodalmi folyóirat főszerkesztője volt. A Morgenbladet kritikusja. A mossi Irodalomfesztivál megálmodója. Fent a 2006-ban megjelent *Tvillingen (Az iker, Kolon Kiadó)* című regényből közlünk két fejezetet.